

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203485
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623203485.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár v právnej veci maloletých detí: A. B., nar. X.XX.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, obaja bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, deti rodičov: matka D. E., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Zd. F. X, G. F. C. a otec A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, G. F. C., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 27.6.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáhal, aby súd znížil jeho povinnosť prispievať na výživu maloletého A. a C. a to na sumu 25,38 eur počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

2. Otec podaný návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn.: 14P/140/2020-196, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.9.2021 bol zaviazaný prispievať na výživu na maloleté deti sumou 100 eur mesačne a to na základe jeho príjmov zo SZČO. Stav sa však zmenil a živnosť, ktorú otec prevádzkovoval zanikla k 1.5.2021 a zároveň je invalidným dôchodcom. Jeho príjem predstavuje suma 170 eur z invalidného dôchodku a 360 eur zo zamestnania. Uviedol, že jeho výdavky pozostávajú zo sumy 220 eur za stavu a nájomné, 140 eur splátka za auto, 90 eur telefón, 100 eur cestovné do práce a po deti, 200 eur výživné. Z uvedených dôvodov žiadal o zníženie na minimálnu výšku výživného.

3. Súd uznesením sp. zn.: 17P/36/2023-13 zo dňa 29.6.2023 ustanovil maloletým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie v tomto konaní.

4. Dňa 28.7.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie matky k návrhu otca na zníženie výživného, v ktorom matka uviedla, že nesúhlasí s uvedeným návrhom a vymenovala dôvody, pre ktoré sa s otcom maloletých detí rozišla ako nezáujem o deti či jeho nevhodné zamestnanie. Matka spochybnila zánik jeho živnosti a je presvedčená, že ide o snahu o zníženie jeho vyživovacej povinnosti, nakoľko ho pozná už 15 rokov a už v minulosti sa u neho prejavila neochota platiť výživné na jeho mal. dcéru A. B., ktorá žije v Prahe. Rovnako ako nemal záujem o budovanie vzťahu so svojou dcérou, nemá záujem ani o budovanie vzťahu so svojimi synmi A. a C.. Nesnaží sa o styk s mal. synmi a nakoľko matke prispieva sumou 200 eur, nemá záujem na nich míňať ďalšie peniaze. K príjmom a výdavkom otca matka uviedla, že tento vždy odmietal pracovať za minimálnu mzdu, vždy si hľadal zamestnanie s vyšším príjmom a to i na úkor rodiny v zmysle trávenia spoločného času. Otec mal. detí je tuhý fajčiar, na cigarety minul mesačne od 50 do 100 eur, má nákladný koníček v zmysle častej výmeny áut formou kúpy a predaja ojazdených

áut za účelom prerobenia auta na štýl tuningových áut, čo ich stálo neraz nemalé peniaze. Čo sa týka sumy 140 eur za pôžičku na auto, matka uviedla, že otec už disponoval vlastným autom, ktorý následne predal, pričom matka spochybnila nevyhnutnosť kúpy iného auta. V čase ich spoločného života, ak matka pohrozila odchodom zo spoločnej domácnosti, otec mal. detí uviedol, že jej nebude platiť výživné nad rámec stanovený zákonom a keď argumentovala výškou jeho príjmu a že o tom bude rozhodovať súd a nie on, tak povedal len toľko, že nebude mať žiadny problém upraviť svoje príjmy a výdavky tak, aby mu vyššie výživné nevyšlo a že urobí pre to všetko, hoci aj zmení zamestnanie alebo bude pracovať len na polovičný úväzok. Otec mal. detí nie je typ človeka, ktorý by dokázal žiť z mesačného príjmu 360 eur. Nedokázal to ani v čase, keď boli spolu a ocitol sa na dlhobodej PN z dôvodu straty zamestnania a pracoval i popri PN na vlastné riziko. Z vyjadrenia ďalej vyplývalo, že matka pracuje ako opatrovatelka s príjmom 440 eur a taktiež ako osobná asistentka s príjmom 419 eur mesačne. Následne okrem iného aj podrobne rozpisala mesačné výdavky na domácnosť, stravu či ošatenie spolu vo výške cca 950 eur. Súčasťou podaného vyjadrenia matky zo dňa 26.7.2023 bola aj kópia rozsudku sp. zn. 14P/140/2020, zápisnica o trestnom oznámení zo dňa 5.6.2023 vo veci neplatenia výživného, kópie sms správ od otca mal. detí v počte 3 strán, kópia pracovnej zmluvy H. XXXX/XXXXX – Spišská katolícka charita, dodatok k pracovnej zmluve zo dňa 30.8.2022, potvrdenie o príjme za rok 2022 a 2023, zmluva o výkone osobnej asistencie zo dňa 15.7.2013, potvrdenie o príjme za obdobie od 07/2022 do 06/2023, rozpis nezaplatených dávok výživného od 1.7.2021 do 31.5.2023, upovedomenie o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie vydané Okresným súdom Banská Bystrica, kópia lekárskej správy o diagnóze postihnutia zraku zo dňa 2.5.2022, kópie pokladničných dokladov o úhrade za zubnú starostlivosť za rok 2023, čestné vyhlásenie I. E. zo dňa 26.7.2023 a výpis z účtu preukazujúci platenie výživného.

5. Zo správy zo dňa 4.8.2023 podanej kolíznym opatrovníkom súd zistil, že matka s deťmi a priateľom býva na adrese G. F. C., J. K. XX/XX a partnerovi prispieva na nájom sumou 150 Eur mesačne, na benzín 80 Eur mesačne a na stravu 300-400 Eur mesačne. Pri pohovore uviedla: „S podaným návrhom absolútne nesúhlasím. Súdu som zaslala svoje niekoľkostranové písomné stanovisko k návrhu. Mám za to, že otec maloletých detí si svoj príjem upravil cielene, nakoľko sa neraz takto vyjadroval aj počas nášho spoločného života, že v prípade rozchodu bude podnikať kroky na dosiahnutie najnižšieho preukázateľného príjmu pre účely vyplácania najnižšieho výživného. Vnímam to tak, že táto situácia teraz nastala. Aktuálne určené výživné je úplne adekvátne suma, z môjho pohľadu tá najnižšia suma, ktorú otec uhradza na potreby detí v súčasnej dobe, kedy všetko cenovo stúpa, čoho si musí byť otec vedomý.“ Zo správy ďalej vyplývalo, že maloletý A. bude v školskom roku 2023/2024 žiakom 7. triedy ZŠ L. F. C. G. F. C.. Je zdravý, primerane prospieva. V rámci voľného času sa venuje floorballu, volejbalu vonku s kamarátmi. Nezúčastňuje sa žiadnych krúžkov. Doma má svoj počítač, na ktorom rád hrá Minecraft. Maloletý C. bude v školskom roku 2023/2024 žiakom 3. triedy ZŠ L. F. C. G. F. C.. Je zdravý, matka mu zakupuje ortopedické vložky, niekedy aj topánky, kvôli plochej nohe. Nemá konkrétne voľnočasové záujmy. Matka obom chlapcom zakupuje pravidelne vitamíny podľa potreby a to vitamín D, železo, vitamín B, magnézium, zinok, vitamín C. Matka sa snaží deťom spestriť program rôznymi výletmi hlavne v rámci blízkeho okolia. Dva až trikrát do roka chodievajú všetci do Českej republiky, kde žije priateľova dcéra. Zo slov matky vyplýva, že otec výživné platí nepravidelne. Aktuálny dlh na výživnom má vo výške 1.300 Eur, preto podala na otca trestné oznámenie. Mesiac jún 2023 a júl 2023 má výživné uhradené. Kontakt otca s deťmi je minimálny, takmer žiadny osobný či telefonický kontakt. Naposledy sa stretnutie uskutočnilo pred vyše mesiacom, kedy deti boli pri otcovi v M.. Strávil tam jeden víkend od soboty do nedele. Stáva sa, že otec sa dohodne s A., že pre nich príde v konkrétny deň a hodinu, a následne to mení a posúva, až vôbec nepríde, lebo deťom uvádza, že musí byť v práci. Nie je zvykom otca doniesť deťom nejaký darček k osobným sviatkom. Počas vianočných sviatkov strávia u otca jeden alebo dva dni, dostanú u otca nejaké darčeky. Otec vôbec nerieši ostatné prázdniny alebo sviatky, čo sa týka jeho času s deťmi. Otec, A. B., nar. X.X.XXXX, bytom M., B. XX, je čiastočným invalidným dôchodcom. Pracuje ako vodič v spoločnosti N. O. G. G. I. P. Tvarožná. Má priateľku, s ktorou žije v rodinnom dome, hospodária spoločne. Pri telefonickom rozhovore dňa 4.8.2023 otec vo vzťahu k maloletým deťom uviedol, že mladšieho syna Viktora nevidel vyše mesiaca. So starším synom A. bol v kontakte minulý týždeň, kedy syn u neho strávil víkend. Stretnutia si dohaduje priamo s deťmi prostredníctvom telefónu. Je pravdou, že výživné dvakrát neuhradil riadne a včas, kvôli čomu je teraz voči nemu vedené exekučné konanie. Toho času svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní. Na záver otec uviedol, že na podanom návrhu o zníženie výživného naďalej trvá z dôvodov bližšie uvedených v návrhu.

6. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, úrad ako kolízny opatrovník uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí a to s poukazom na ich aktuálny vek a odôvodnené potreby.

Kolízny opatrovník sa nestotožňuje s návrhom otca na zníženie výživného a odporúča súdu predmetný návrh zamietnuť.

7. Súd vo veci vytyčil termín pojednávania dňa 11.8.2023, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a dokazovanie výsluchom matky. Pojednávania sa nezúčastnil navrhovateľ, ktorý svoju neúčast' vopred neospravedlnil. Pojednávalo sa za prítomnosti kolízneho opatrovníka.

8. Na pojednávaní matka trvala na svojom vyjadrení zo dňa 26.7.2023, považuje návrh za účelový, aby sa otec zbavil finančnej zodpovednosti. Uviedla, že styk detí s otcom je nepravidelný, jej príjem je 1.066 eur, náklady má nepravidelné kvôli výletom s deťmi. Deti nebývajú choré. Menší syn potrebuje ortopedické topánky a vitamíny, ktoré nie sú však potrebné. Nenariadil to žiadny lekár. Otec ničím nad rámec výživného neprispieva.

9. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 14P/140/2022-196 zo dňa 6.9.2021, právoplatného dňa 27.9.2023 mal súd za preukázané, že vo veci bola súdom schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom A. B., nar. X.XX.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, pričom tieto boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Súd otca zaviazal prispievať na výživu mal. A. B., nar. X.XX.XXXX výživným v sume 100 eur mesačne a na výživu mal. C. B., nar. X.X.XXXX výživným v sume 100 eur, počnúc od 1.7.2021 do budúcnosti, ktoré výživné sa otec zaväzuje uhrádzať k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Dlh na výživnom za obdobie od 1.7.2021 do 31.8.2021 na mal. A. B., nar. X.XX.XXXX v sume 200 eur a na mal. C. B., nar. X.X.XXXX v sume 200 eur bol otec zaviazaný uhradiť v lehote 30 dní počnúc od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletými deťmi upravený nebol.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 111 písm. c) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

16. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Na základe takto vykonaného dokazovania pri vyhodnotení dôkazov a tvrdení účastníkov konania, súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi CMP podľa Čl. 10 ods. 1 CMP, zistil, že navrhovateľ a D. E., sú rodičmi mal. Dominika a Viktora. Starostlivosť o maloletých zabezpečuje ich matka, ktorá je zamestnaná s mesačným príjmom 1066 eur. Mesačné výdavky matky na maloletých vyčíslila na sumu presahujúcu 200 eur. Otec maloletých v súčasnosti poberá invalidný dôchodok vo výške 170 eur a príjem zo zamestnania vo výške 360 eur, jeho mesačné náklady sú vo výške 650 eur. Otec platí výživné na maloleté deti od roku 2021 vo výške 100 eur mesačne na každé dieťa, pričom mimo výživného neprispel žiadny spôsobom. Matka uviedla, že navrhovateľ sa s maloletým stretáva nepravidelne a komunikuje

len zo starším synom. Zo záverov šetrenia Úradu, práce, sociálnych vecí a rodiny ako aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka(na pojednávaní) vyplynulo, že zníženie sumy výživného nie je v ich záujme, nakoľko by bolo ohrozené zaobstaranie ich základných potrieb.

18. Pri rozhodnutí o znížení výživného súd prihliadal na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného za rešpektovania kritérií vymedzených v čl. 5 Zákona o rodine. V prvom rade bolo úlohou súdu vyriešiť otázku, či nastali také zmeny pomerov u navrhovateľa, ktoré by odôvodňovali zmenu výšky výživného. Posledné rozhodnutie o určení výživného je z roku 2021 (sp. zn. 14P/140/220). Navrhovateľ nepreukázal relevantným spôsobom zmenu životnej situácie, ktorá by mu bránila prispievať na výživu maloletých detí v sume 200 eur mesačne. Nebolo zistené, žeby sa navrhovateľ nejakým spôsobom snažil hľadať si prácu s vyššou mzdou, aby pokryl ako svoje náklady na život, ako aj prispievanie maloletým. Samotne konštatovanie, že nevykonáva už živnosť a v súčasnosti má príjem len 530 eur, samo o sebe nie je spôsobilé pre vyhoviecie návrhu, nakoľko v lokalite kde sa nachádza je dostatok príležitosti sa zamestnať s vyšším príjmom aký dosahuje (K.). Samotný navrhovateľ v návrhu len stroho popísal svoje výdavky, ktoré sú vo výške 650 eur a prevyšujú jeho príjem, ale neuviedol ich opodstatnenosť (napr. mobil 90 eur mesačne). Taktiež sa nepotvrdili jeho tvrdenia, že si našiel prácu bližšie pri deťoch, aby s nimi trávil viac času a zabezpečil im všetko čo potrebujú, nakoľko neprispieva nad rámec výživného žiadnym spôsobom a stretáva sa s nimi nepravidelne. Naproti tomu výdavky matky na maloleté deti súd vyhodnotil ako oprávnené a ktoré aj vzhľadom na neustálu starostlivosť matky o maloleté deti presahujú výšku určeného výživného. Treba poukázať aj na skutočnosť, že v súčasnosti (rok 2023) sa v Slovenskej republike inflácia vyšplhala cez 10 %, čo samo o sebe znižuje hodnotu uhrádzaného výživného (reálna hodnota výživného cca 85 až 90 eur na dieťa) a nie je možné zaobstarať toľko oprávnených potrieb ako v minulosti.

19. Súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov voči ich deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú objektívne schopné samé sa živiť. Pritom rodičia majú prispievať na výživu svojich detí podľa svojich objektívnych možností, schopností a majetkových pomerov. Navyše bez ohľadu na možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, každý rodič je povinný prispievať na dieťa aspoň tzv. minimálne výživné. V čase vyhlásenia tohto rozsudku suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa predstavuje čiastku 36,80 eur mesačne na jedno dieťa. Na to, aby súd mohol znížiť výšku vyživovacej povinnosti povinného rodiča, musí byť táto zmena trvalého charakteru (teda nie len dočasný charakter).

20. Tvrdenie navrhovateľa, že určené výživné je pre neho neúnosné aj vzhľadom na skutočnosť, že od 1.5.2021 nevykonáva živnosť a jeho príjem je len 530 eur, súd vyhodnotil v danom štádiu za irelevantné. Podstatou je skutočnosť, že navrhovateľ vedel, že je povinný prispievať na výživu maloletým deťom a bez ohľadu na potreby maloletých zrušil živnosť a bez racionálnych dôvodov si našiel zamestnanie s podstatným nižším príjmom. Takéto tvrdenia sú viac účelové ako pragmatické a logické, vzhľadom na finančnú situáciu navrhovateľa, ktorý týmto postavil svoje zdôvodnenie návrhu.

21. V závere súd poukazuje, že v rozhodovaní vo veciach maloletých primárne chráni najlepší záujem maloletých detí. Táto ochrana spočíva v tom, že je potrebné zabezpečiť, aby bol ochránený najlepší záujem maloletých, a zabezpečiť aby každý z rodičov si plnil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona o rodine. Jednou z týchto povinností je aj prispievať na ich výživu podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Rešpektujúc tieto záujmy súd dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť a preto jeho návrh zamietol. Súd má za to, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal zmenu pomerov na jeho strane, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že je potrebné znížiť jeho vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletým synom.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

24. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol výrokom II. tohto rozsudku podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.